

In de ruim 10 jaar dat uw verslaggever betrokken is bij deze rubriek is hem één ding binnen de H. Jozefparochie vooral opgevallen. Mensen die ietwat schoorvoetend als vrijwilliger binnenkomen, om eens te kijken of dat vrijwilligers-werk bij de parochie iets voor hen is, zijn allemaal verknocht geraakt aan het werk en vooral aan de sfeer binnen de parochie. Ze zijn als het ware “meteen verkocht”.

Een duidelijk voorbeeld daarvan ontmoeten we vandaag op de koffie.

Margreet van Vegchel kwam als buitenstaander enkele jaren geleden eens even kennismaken en vanaf dat moment is ze opgenomen in het zondagse ‘koffieploegje’ en later op de vrijdagochtenden als gastvrouw op het parochiekantoor. Ze is daar-mee als het ware ‘iemand van ons’ geworden.

Margreet is geboren in Zaandam, de stad waar de “koekjesvreeters” wonen, met een knipoog naar de Verkadefabrieken Zaandam, waar al vroeg Nederlandse activiteiten ontstonden, scheepsbouw, molens en ook nog eens kaasfabricage. Om maar niet te spreken van de grootste ‘grutter’ van Nederland en de houthandel en houtfabricage, zoals Bruijnzeel. Een stad, bruisend van energie.

Haar vader, afkomstig uit Enschede, een echte Tukker dus, moest in de mobilisatie tijdens de eerste wereldoorlog “voor zijn nummer” in militaire dienst. Omdat hij voordien al werkzaam was als instrumentmaker bij de machinefabriek Stork Hengelo, werd hij gedetacheerd bij de Nederlandse Artillerie Inrichtingen in Zaandam. Dan bleef Jan Soldaat nog een beetje actief in zijn eigen vak of beroep. Bovendien werd er dan op uitgebreide schaal gebruik gemaakt van z’n kwaliteiten, en geschoten werd er toch niet.

Soldaat Mosman ontmoette een “Zaankantse schone” en bleef in Zaandam werken, ook na zijn militaire diensttijd. Omdat hij ook maar ergens in de kost was, trouwde hij direct na de eerste wereldoorlog met haar. Hij kon de kost verdienen.

In 1920 werd de eerste dochter geboren, in 1923 de tweede en pas in 1937 (!) Margreet. Ze was het derde kind en zogezegd een ‘nakomertje’ en ze werd op haar zevende al echt tante. Haar vader en moeder waren bij haar geboorte dus al niet zo jong meer.

Van de tweede wereldoorlog herinnert Margreet zich nog vagelijk de overvliegende armada’s op weg naar Duitsland en de voedseldroppings boven Zaandam door geallieerde vliegtuigen op 29 april 1944. Vanuit Engeland werd door de Nederlandse regering in ballingschap (Londen) in 1943 opdracht gegeven aan de medewerkers van de Artillerie Inrichtingen om in staking te gaan. Veel jongere medewerkers werden daarna opgepakt om in Duitsland te werk gesteld te worden. De vader van Margreet was al boven de leeftijd en kon zodoende wekelijks, zo niet dagelijks, langs boerderijen gaan om wat voedsel bijeen te scharrelen.

Op de vraag of er wél werd uitbetaald ondanks de ‘staking’ zegt ze: Er werd soms geld gebracht via geheime kanalen en geld was trouwens in dat laatste oorlogsjaar niet meer belangrijk. Het enige wat je nodig had was wat te eten en een beetje warmte. Dat was al moeilijk genoeg! Met kleding kon je lang doen: lange kousen met de voeten eraf geknipt en dan weer sokken erover aan. Je moest er van je moeder over zwijgen en je klasgenoten of de burens mochten het niet zien. Dat noem je valse schaamte!

De lagere school volgde Margreet bij de nonnen van JMJ (Jezus, Maria en Jozef). Die hadden een heel groot klooster in Zaandam en beheerden de kleuterschool, de lagere school en een in de streek heel gerenommeerde huishoudschool. Na het lager onderwijs ging Margreet echter naar de plaatselijke openbare Mulo.

De vrije tijd werd besteed aan de gymnastiekvereniging en scouting en tochtjes op de fiets met vriendinnen naar het strand in Wijk aan Zee. Na de Mulo begon het ‘grote leven’. Administratief werk op een accountantskantoor en ’s avonds bijstuderen op de middelbare handels avondschool.

In de weekenden ging ze af en toe, vergezeld van een vriendin, met de trein naar de katholieke dansschool in Amsterdam, bij het Waterloo-plein, waar nu de Stopera staat. Dat waren dan vrije dansavonden voor katholieke jongeren. En dan gebeurt er datgene wat vele ‘koffiegasten’ van Paul is overkomen. Ze liet de eerste keer al een oogje vallen op een “ridder op het witte paard” met de naam Gerard van Vegchel, afkomstig uit Rijkevoort.

Gerard overkwam hetzelfde. Hij was de zoon van een aannemer in houtbouw uit die plaats en werkte bij een architect in Haarlem..

Hij wilde namelijk na zijn LTS-opleiding in Boxmeer naar de Amsterdamse Academie voor Bouwkunde, een avondopleiding, maar dan moest je overdag bij een architect werken. Omdat hij heel goed kon tekenen was hij na de LTS in Boxmeer al werkzaam geweest bij architect Strik in Sint Anthonis, maar dat was te ver van Amsterdam. Strik regelde een plaatsje bij een collega in Haarlem.

Na het behalen van zijn diploma bouwkunde wilde de Oost Brabander Gerard weer terug naar zijn thuisland en Margreet ging mee. Ze vestigden zich, getrouwd en wel, in Cuijk waar de jonge bruidegom met behulp van zijn vader en broers een huis bouwde op den Oeiep, het tweede huis dat gerealiseerd werd in die wijk. Voor de voordeur zou een ventweg komen, maar die kwam er nooit en dus liggen de huizen met de achterkant naar de straat. Een kleine stedenbouwkundige miskleun, die door de huiseigenaren prima is opgelost. In plaats van een ventweg kwam er de drukke Beersebaan met een fietspad.

Naast de werkzaamheden op zijn eigen architectenbureau was Gerard in dienst getreden bij de grote Rotterdamse architecten 'van de Broek en Bakema'. Die bouwden in opdracht van een vriend van Bakema, de streng katholieke Piet Derksen, hele complexen en parken vol bungalows voor Sporthuis Centrum, later Centre Parcs. Deze streng conservatief katholieke Derksen vermaakte later bijna zijn hele vermogen, 400 miljoen gulden, aan katholieke instellingen. Hij startte onder andere de krant Katholiek Nieuwsblad.

De bij de Rotterdamse architecten in dienst zijnde medewerkers bleven vaak tijdenlang op de plaats van het project en kwamen nauwelijks in Rotterdam op het hoofdkantoor. Zo reisde Gerard met auto en trein van hot naar haar, terwijl Margreet keurig vier kinderen kreeg en die thuis een goede opvoeding en verzorging gaf. Dat was vroeger wel vaker bijna uitsluitend de taak van de moeder van het gezin. Misschien wel daarom lukt de opvoeding dan vaak uitstekend. Jan, Margot, Bas en Trudy van Vegchel hebben alle vier hun plaats in de maatschappij op uitstekende wijze gevonden.

Margreet en Gerard kregen drie kleinkinderen, allemaal meisjes.

Naast haar huishoudelijke zorgen was Margreet ook actief in het Cuijkse gemeenschapsleven. Ze was bij de leiding van Scouting Cuijk, was vaak leesmoeder en vervulde veel taken in het Cuijkse Vrouwengilde.

De familie van Vegchel vierde zijn vakanties altijd in de natuur. Het hele gezin, inclusief de hond, trok er dan met de tent op uit. Dat hebben ze jarenlang volgehouden.

Margreet had als kind al een bootje op het Alkmaardermeer.

In Cuijk werden Margreet en Gerard, toen de kinderen niet meer mee gingen op vakantie, lid van de watersportvereniging en ze kochten een Kolibri zeilboot. Dat was een mooie en gemakkelijke kajuitboot en Gerard kon onder het zeilen ook nog z'n pijp roken.

Op enig moment kwam Margreet via het Vrouwengilde in contact met een lerares 'kantklossen'. Voor die bezigheid had ze veel belangstelling gekregen tijdens een weekendje Brugge.

In de kunst van kantklossen is ze inmiddels zeer gevorderd. Veel patronen ontwerpt ze zelf, waarvoor ze is aangesloten bij een bekend landelijk groepje.

Dochter Margot is een bekwame aquarellist en samen hebben moeder en dochter de komende junimaand een tentoonstelling in het kerkje in Velp bij Grave.

Helaas is Gerard al in 1993 gestorven, na drie jaar ziek te geweest zijn.

Margreet heeft het leven na enkele jaren weer opgepakt zoals ze voorheen deed. Ze geniet van haar kinderen en kleinkinderen en besteedt de nodige tijd aan zichzelf.

Ze gaat graag op vakantie, waarbij ze vaak doelgerichte "textiel"-reizen maakt, om te zien hoe anderen met garens en stoffen omgaan. Ook gaat ze graag op wintersport waarvoor ze zelfs lid is van een 'Langlauf-Vereniging'.

Naast dit alles staat ze nog steeds klaar voor de medemens, zoals ze dat haar hele leven al gedaan heeft.

Toen er binnen onze H. Jozef-parochie behoefte was aan wat vrijwilligershulp, was ze dan ook direct bereid om in te springen. En zoals gezegd: als je daar je eerste stappen gezet hebt, dan ben je gegrepen door het werk en de sfeer waarin dat gebeurt.

Dus is Margreet gebleven. Met haar evenwichtige en rustige Noord Hollandse karakter heeft ze zich een duidelijke plaats verworven, in Cuijk in het algemeen, en in de parochie in het bijzonder.

Margreet van Vegchel, een vrouw waar je op kunt bouwen.

Bedankt dat je hebt willen komen en ons een kijkje achter de schermen gegund hebt. Het ga je goed !